

REACH *Fact Sheet*

ECHA-11-FS-02.1-PL

Karty charakterystyki i scenariusze narażenia **Kluczowe informacje dla dalszych użytkowników**

Jeżeli stosujesz substancje niebezpieczne zarejestrowane zgodnie z REACH, twoi dostawcy mają obecnie obowiązek przekazać ci, w większości przypadków, nową rozszerzoną kartę charakterystyki zawierającą scenariusze narażenia. Jest to jedna z najważniejszych innowacji wprowadzonych przez rozporządzenie REACH, która umożliwi tobie oraz twoim pracownikom i odbiorcom stosowanie tych substancji w bezpieczny sposób.

Wiele spośród 3500 substancji, które zostały zarejestrowane w ECHA przed terminem w 2010 r. określonym w REACH, spełniają kryteria pozwalające na zaklasyfikowanie ich jako stwarzające zagrożenie. ECHA publikuje na swojej witrynie internetowej informacje dotyczące ich wszystkich. Jeżeli stosujesz którąkolwiek ze wspomnianych substancji, możesz się spodziewać, że twoi dostawcy przyślą ci rozszerzoną kartę charakterystyki.

DLACZEGO JEST TO WAŻNE?

Rozszerzona karta charakterystyki stanowi zestawienie kluczowych informacji uzyskanych w następstwie oceny bezpieczeństwa chemicznego, którą przedsiębiorstwo będące uczestnikiem twojego łańcucha dostaw przeprowadziło zgodnie z REACH. W scenariuszu narażenia możesz znaleźć zastosowania, które zostały ujęte. Jeżeli twoje zastosowania/zastosowania twoich odbiorców (zgodnie z wyjaśnieniami na drugiej stronie) zostały ujęte, scenariusze narażenia powinny przekazać ci informacje dotyczące warunków bezpiecznego stosowania, istotne dla ciebie i twoich odbiorców.

Za każdym razem, gdy wymagana jest karta charakterystyki, musisz przekazać swoim odbiorcom informacje o zagrożeniach i warunkach bezpiecznego stosowania oraz stosowne porady w zakresie zarządzania ryzykiem.

W niniejszej broszurze informacyjnej przedstawimy ci twoje nowe obowiązki krok po kroku.

CO JEST NOWEGO W KARCIE CHARAKTERYSTYKI?

Nowym elementem są scenariusze narażenia. Obejmują one warunki bezpiecznego stosowania, czyli innymi słowy warunki operacyjne oraz niezbędne środki kontroli ryzyka.

W najlepszym wypadku rozszerzona karta charakterystyki powinna obejmować wszystkie **twoje zastosowania** w cyklu istnienia substancji, od wytworzenia aż do etapu odpadu, w tym:

- zastosowania w obrębie twojego przedsiębiorstwa;
- zastosowania twoich odbiorców w ich procesach lub produktach, np. w mieszaninach lub wyrobach;
- zastosowania przedsiębiorstw zaopatrywanych w substancje chemiczne przez twoich odbiorców.

Rozszerzona karta charakterystyki przekazana przez twojego dostawcę powinna obejmować:

- **najważniejszą funkcję techniczną** substancji (np. środek zmniejszający palność, pigment, stabilizator) oraz zastosowania ujęte w scenariuszach narażenia.
- **wartości progowe poziomów narażenia** w odniesieniu do zdrowia ludzkiego i środowiska, których nie należy przekraczać¹, stosownie do oceny przeprowadzonej przez twojego dostawcę.
- **dane fizykochemiczne** niezbędne do przeprowadzenia oceny narażenia (np. rozpuszczalność w wodzie, prężność par, podatność na biodegradację).
- **co najmniej jeden scenariusz narażenia** zawierający **praktyczne porady dotyczące warunków bezpiecznego**

stosowania, w tym środki kontroli ryzyka oraz środki zarządzania odpadami.

CO MUSZĘ ZROBIĆ?

Po otrzymaniu rozszerzonej karty charakterystyki oraz numeru rejestracji w odniesieniu do substancji, powinieneś/powinnaś podjąć następujące kroki:

Krok 1: *Zbierz informacje dotyczące sposobu, w jaki dana substancja jest stosowana przez ciebie i twoich odbiorców (o ile jeszcze tego nie zrobiłeś(-aś))*

Krok 2a: *Sprawdź, czy twoje zastosowania są ujęte w sekcji 1.2 karty charakterystyki oraz w scenariuszach narażenia*

Krok 2b: *Oceń, czy ma miejsce wyraźna rozbieżność pomiędzy twoimi zastosowaniami a tym, co zostało ujęte w scenariuszach narażenia*

Na przykład: sprzedajesz swoje produkty na rynkach konsumenckich, ale twój dostawca nie ujmuje w scenariuszach narażenia zastosowań konsumentów.

Krok 3a: *Jeżeli twoje zastosowania są ujęte, porównaj warunki bezpiecznego stosowania określone w scenariuszach narażenia z faktycznymi warunkami stosowania w twoim przedsiębiorstwie oraz znanymi ci warunkami w przedsiębiorstwach odbiorców.*

Krok 3b: *Oceń, czy ma miejsce wyraźna rozbieżność pomiędzy twoimi warunkami stosowania a tym, co opisano w scenariuszach narażenia*

Na przykład: dana substancja jest zawarta w twoim produkcie w ilości do 20 %, natomiast scenariusz narażenia twojego dostawcy uwzględnia jedynie wartość stężenia do 5 %.

Jeżeli w ramach kroku 2 lub 3 wykryjesz wyraźną rozbieżność, musisz zacząć działać!

¹ DNEL = pochodny poziom niepowodujący zmian, oraz
PNEC = przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku

Kluczowe informacje dla dalszych użytkowników
Karty charakterystyki i scenariusze narażenia

CO ROBIĆ, GDY MOJE ZASTOSOWANIE LUB MOJE WARUNKI STOSOWANIA NIE SĄ UJĘTE?

W takiej sytuacji możesz:

- **zwrócić się do swojego dostawcy o uwzględnienie twoich zastosowań w jego raporcie bezpieczeństwa chemicznego** oraz o przekazanie ci w związku z tym zmienionego scenariusza narażenia. Musisz udostępnić swoim dostawcom dostateczną ilość informacji na temat twoich zastosowań oraz warunków stosowania, aby mogli oni dokonać takiej oceny. Zazwyczaj będzie to wymagać prowadzenia dialogu z twoimi dostawcami. Są oni zobowiązani ocenić twój formalny wniosek w terminie wynoszącym maksymalnie **jeden miesiąc**, lub w ciągu jednego miesiąca przed następną dostawą, w zależności od tego, co nastąpi później.

- **dostosować swoją działalność** do warunków stosowania określonych w scenariuszach narażenia, a mianowicie:

- wprowadzić minimalne warunki bezpiecznego stosowania w odniesieniu do własnych procesów
- dostosować skład/projekt swojego produktu, oraz
- zalecić swoim odbiorcom stosowne minimalne warunki bezpiecznego stosowania

- **poszukać innego dostawcy**, który zapewni scenariusz narażenia obejmujący twoje zastosowanie, lub takiego, który jest gotów to zrobić.

- **przeprowadzić własną ocenę bezpieczeństwa chemicznego** (o ile nie ma zastosowania żadne ze zwolnień przedstawionych w niebieskiej ramce) i opracować własny raport bezpieczeństwa chemicznego w odniesieniu do twoich zastosowań i warunków bezpiecznego stosowania. Nie musisz przedkładać swojego raportu bezpieczeństwa chemicznego organom, masz jednak obowiązek aktualizować go i udostępniać w razie wszelkiego rodzaju kontroli lub na żądanie. Musisz także załączyć odpowiednie

scenariusze narażenia do swoich kart charakterystyki.

W JAKIEJ SYTUACJI NIE MUSZĘ SPORZĄDZAĆ RAPORTU BEZPIECZEŃSTWA CHEMICZNEGO?

Nie masz obowiązku sporządzać raportu bezpieczeństwa chemicznego dalszego użytkownika, jeżeli:

- karta charakterystyki w odniesieniu do danej substancji nie jest wymagana (gdyż np. nie jest ona zaklasyfikowana jako stwarzająca zagrożenie), lub
- raport bezpieczeństwa chemicznego w przypadku danej substancji nie jest w ogóle wymagany (gdyż np. zarejestrowana wielkość obrotu wynosi mniej niż 10 ton), lub
- stosujesz daną substancję w całkowitej ilości mniejszej niż 1 tona rocznie. W takim przypadku masz w dalszym ciągu obowiązek zidentyfikować i zastosować odpowiednie środki kontroli ryzyka oraz zamieścić te informacje, w razie konieczności, w kartach charakterystyki, które przekazujesz swoim odbiorcom, lub
- stężenie substancji w produkowanej przez ciebie mieszaninie jest niższe niż najniższe wartości progowe określone w art. 14 ust. 2 REACH, lub
- stosujesz daną substancję wyłącznie do celów badań dotyczących produktów i procesu produkcji oraz ich rozwoju, przy

KIEDY MUSZĘ POINFORMWAĆ ECHA?

Masz obowiązek powiadomić ECHA, gdy:

- musisz sporządzić raport bezpieczeństwa chemicznego dalszego użytkownika, lub
- pragniesz skorzystać ze zwolnienia z obowiązku sporządzenia raportu bezpieczeństwa chemicznego, gdyż:

Kluczowe informacje dla dalszych użytkowników Karty charakterystyki i scenariusze narażenia

- o stosujesz daną substancję w łącznej ilości mniejszej niż 1 tona rocznie, lub
- o stosujesz daną substancję do celów badań dotyczących produktów i procesu produkcji oraz ich rozwoju.

Jeżeli wymagane jest powiadomienie ECHA, nie jest konieczne uwzględnienie w raporcie pewnych zastosowań substancji w ilości mniejszej niż 1 tona rocznie, z wyjątkiem następujących sytuacji: jeżeli przyczyną, dla której nie musisz sporządzać raportu bezpieczeństwa chemicznego, jest to, że łączna ilość stosowanej przez Ciebie substancji wynosi mniej niż 1 tona, wtedy należy zgłosić wszystkie zastosowania.

Na powiadomienie ECHA masz 6 miesięcy od momentu otrzymania rozszerzonej karty charakterystyki z numerem rejestracji.

JAKIE INFORMACJE MUSZĘ PRZEKAZAĆ ECHA?

- **Informacje administracyjne**, w tym dane identyfikacyjne twoje i twojego dostawcy, dane identyfikujące substancję oraz numer rejestracji substancji.
- **Zwięzły opis zastosowania** nieujętego w scenariuszu narażenia, a także warunków tego zastosowania.
- Jeżeli jesteś zdania, że do ukończenia oceny bezpieczeństwa chemicznego dalszego użytkownika niezbędne są **badania na zwierzętach kręgowych**, wniosek w sprawie badań.

W JAKI SPOSÓB MAM PRZEKAZYWAĆ INFORMACJE W DÓŁ ŁAŃCUCHA DOSTAW?

Powinieneś/powinnaś zamieścić w kartach charakterystyki dla twoich odbiorców dostarczone ci stosowne scenariusze narażenia. Możesz:

- zamieścić wspomniane informacje w głównym arkuszu karty charakterystyki bądź przekazać je w formie załączonego scenariusza narażenia, lub
- przekazać swoim odbiorcom dostarczone ci scenariusze narażenia po sprawdzeniu ich zgodności z twoją kartą charakterystyki.

Jeżeli otrzymasz rozszerzoną kartę charakterystyki, w której wskazano zagrożenia dodatkowe lub bardziej poważne niż te znane wcześniej, musisz niezwłocznie poinformować o tym swoich odbiorców.

JAKIE TERMINY MNIE OBOWIĄZUJĄ?

Określone w REACH terminy realizacji obowiązków dalszego użytkownika mogą stanowić wyzwanie. Musisz działać bezzwłocznie, a także prowadzić dokumentację działań poczynionych oraz planowanych w celu zapewnienia dobrej jakości realizacji.

Twoje terminy rozpoczynają się w dniu, w którym otrzymasz rozszerzoną kartę charakterystyki z numerem rejestracji.

- **Jeżeli twoje zastosowania są ujęte**, a ty nie musisz sporządzać własnego raportu bezpieczeństwa chemicznego, masz:

12 miesięcy na wdrożenie środków, o których poinformowano Cię w rozszerzonej karcie charakterystyki, a także na zaktualizowanie kart charakterystyki mieszanin, które dostarczasz dalszym uczestnikom łańcucha dostaw

- **Jeżeli twoje zastosowania nie są ujęte**, masz:

12 miesięcy na przeprowadzenie własnej oceny bezpieczeństwa chemicznego oraz na wdrożenie powiązanych scenariuszy narażenia.

GDZIE OTRZYMAM DALSZY INFORMACJE I POMOC?

Krajowe centra informacyjne REACH oferują praktyczne porady w lokalnych językach:

<http://www.echa.europa.eu/help/nationalhelplpl.asp>

Zrzeszenia przemysłowe, takie jak CEFIC oraz Grupa koordynacyjna dalszych użytkowników chemikaliów (DUCC), zapewniają informacje i pomoc.

ECHA zapewnia poradniki, narzędzia informatyczne oraz przewodniki:

<http://echa.europa.eu/downstream>

© Europejska Agencja Chemikaliów, 2011